

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, Május' 25-dikén 1819.

Belgium.

Buchoz a' maga apelláló irásában egyebek közt az ellen is nagyon panaszol, hogy az ellene kimondatott ítéletben meg nem határoztatott, hogy a' pellengéren való állás után melyik betűt süssék reá, holott ennek a' lehetne a' következése, hogy a' Hohérnak kedve jöhetne, hogy az egész Ábécét reá süttögesse. — Egyéb eránt még most is bátran viseli magát; mikor az ítéletet felolvasták előtte, mint mondják, ekképpen szollott: *Mind egy; van nekem sok jó pártfogójim.*

A' Belga Udvarnál lévő Frantzia Követnek Marquis La-Tour-du-Pin Urnak ezen tárgyra nézve a' Belga Ministerhez Báró Nagell Urhoz intézett Nyilatkozatása, e' volt: — „Brüsszel Május' 5-dikén 1819. Báró Ur! Azon terhes állapotban, melly nékem egyfelől tilalmazza azt, hogy magamat idegen Országlószék' tselekedeteibe avassam, más felől pedig meg nem engedi, hogy azon Országlószéket, melynek képét viselni szerentsém van, legkissebb furkálódási (intrigai) alacsony és izetlen szemrehányásokkal illetni hagyjam, mind eddig elégségesnek tartottam azon nyilatkozatásokat, melyeket Excellentiádnak és a' Királynak tegnapelőtt, midőn nálla ebédelni szerentsém vala, szóval tettem. A' napok folynak egymásután; az újságírók hozzá látnak a' közönséges vélekedésnek tévelygésrevezerlésén való iparkodáshoz; 's hár semmit is ugy nem adnak ki, mint hivatalszerént való nyilatkoztatást, tsak

ugyan tagadhatatlan az, hogy némely környülállások, mellyeket a' Frantzia Követtséghez tartozó személyekre nézve felhozni, az ítélszék előtt is éppen abban az értelemben forgottak fenn, mint ők közönségesse' teszik. En hát, Báró Ur, addig is míg oly közönséges haszonra fordítanám, mint idetovább a' környülállások meghívánhatják, és hogy Uraságod mint ilendőnek látja őket oly módon használhassa, következő állatásaimat közlöm, úgymint: Hogy én Buchoz Urat Nov. 6-dikén életemben legelőbbször láttam 's a' szóbanforgó öszszesküvés' felfedeztetése felől általa ekkor legelőbbször tudósítottam; Hogy én egy órával azután a' Legfőbb Prokurátor Urat mindenekről, a' miket hallottam vala, tudósítottam; Hogy ekkor mindenek, a' miket én elémondottam, azokkal, a' miket Buchoz és Pouillot (Lacroix) nálla már bejelentettek vala, megegyezőnek találtattak; Hogy a' következő napon a' Törvények Ministerével és Exc.áddal ezen dologról beszéltem; Hogy én ezen dologba magamat azután többé bele nem avattam, azért, mert azt a' maga útján, az az, a' háza' törvényes útján folyani láttam, 's az után semmi egyéb lépést benne nem tettem, tsak Királyomat tudósítottam felőlle, mint a' kit ez nem tsak egy tekintetben érdeldett, azért, mert Sándor Császár' 's az én Királyom' Országlószéke ellen volt intéztetve, 's még azért is, hogy ezen talám sokkal gyávább mint kegyetlen öszszesküvésnek részesei, Frantziák láttattak lenni. Nekem tehát

az első Felfedezőt szükségesképpen látnom kellett; vettem is Buchhoz tőle magától kevés napok múlva a' szükséges nyilatkozatásokat, 's Országlószékemhez, az Uraságtok' Országlószéke' kívánsága szerint, elküldöttem, a' melly nyilatkozatások nekünk azért valának szükségesek, hogy az ezen historiában megnevezetett személyek után tudakozódhassunk. Buchoz nem soká azután a' maga úgymondatott szolgálatainak jutalmát kérte, és én úgy ítéltém, hogy ő valósággal meg is érdemli a' megjutalmaztatást; már adni is akartam neki valami jutalmat, midőn azonközben valami gondolat, de már nem jut eszembe mi, megtartóztatott tőle. —

„Sem ő sem más közzülők nem kapott tőlem egy fillért is; tsak azt tselekedtem, hogy Buchoznak és Pouillotnak, kiket az öszszeesküvés' felfedezőjének lenni tartottam, 's a' mik ők még ma is, az ő fogságbeli rossz állapotjokról tudósítván, naponként tíz-tíz Frankokat adattam, mint én ezt más szerentséllennékel is, kik fogságban szenvednek, tselekedni gyakran szoktam; de oly előre való vigyázással éltem, hogy affelől a' tiszti-kart tudósítottam, 's hivatalos irásban Uraságotat magát is megkérdeztem, hogy nem ellenzik-e ezt a' törvényes intézetek? Exc.ádtól oly feleletet vettem, hivatalosan, hogy: Nem. Sőt oly vigyázó voltam, hogy segedemem ezen emberektől azonnal megvontam, mihelyest az ő ítélszék' elejébe lett állítottássok tudtomra esett. Mind azok a' tudósítások, mellyek ezen emberekről Párisból ide megérkeztek, bizonyítják, hogy az akkor Frantzia Politziai (most Belső) Minister Ur előtt Buchoz egészen esmeretlen ember volt. Nagyon méltóságom alatt való dolognak tartom tsak mondani is, hogy előttem is egészen esmeretlen. Ha valamelly Magistratualis személy, indulatosságtól gerjesz-

tetvén, valami ilyent mondani tudott, nagyon megalatsonyította ő ez által azt a' charaktert, mellyel fel van ruházatva, 's magát sokkal vétkesebbé tette, mint ezen gyávák, kiket neki, mint Birónak, üldözni kellett. Én már megmondottam, Báró Ur, hogy megvárom az Uraságtok' Országlószékétől, hogy módot fog arra találni, a' melly által egy Ágensének véltke, a' megbántáshoz illő mérték szerint jóvá tétethetik. Fogadjad, Báró Ur azon tiszteletemet, mellyel vagyok —“

„La - Tour - du - Pin.

A' Brüsszseli újságlevelelben ily nyilatkozatás jött - ki Marquis La - Tour - du - Pinnek ezen panaszára, 's a' Párisi Monitörben ugyan ezen tárgyra nézve kiadatott mentegetésekre nézve, mellyek a' XL-dik számú M. Kurirban a' Belgiumi czikkelyben találtattak: —

„Némelly újságlevelelben nem pontos és nem tökéletes tudósítások hirdettetek - ki azon személyek ellen lefolyt perben, kik a' Sándor Császár ellen való öszszeesküvésért ítélszék' elejébe állítottak vala, az Itélő Birák által mondattatott beszédekről; 's kétséghívül ezen újságlevelelben kijött tudósítások szolgáltattak alkalmatosságot azon nyilatkozatásokra is, mellyek a' Párisi Monitörben kijöttek, 's arra is, melly a' Frantzia Követ Ur' részéről közönségessé leve. —

„Azt a' halgatást, mellyel az alóírt a' maga méltóságának érzésére 's affelől való meggyőződésére nézve, hogy kötelességeit lelkiismeretesen telycsítette, magát ezen tárgyra nézve eddig viselte, már most félbeszakasztván, kinyilatkoztatja legmeghatározottabb módon, hogy ő ezen pernek folytában semmi olyant nem szólott, a' miből azt lehetett volna helyesokon kihozni, hogy a' Frantzia Országlószék' valamelly részének, vagy pedig a'

Frantzia törvényes systemának megsértésére czéltott volna. Költ Brüsszelben Május' 8-dikán 1819-ben. —

„Orts. S. J; a' Brüsszeli fő ítélőszék Legfőbb Prokurátor Helytartója.

Mondják, hogy a' Belgiumi eddig volt Frantzia Követ visszahivatattik, 's más küldtetetik helyébe.

Frantzia Ország.

A' Hertzeg Wellington' perének megítélésére összehivatott Esküttek' ítélőszéke Május' 10-dikén tartotta első ülését. Gondolták, hogy öt napok alatt kimondja az ítéletet. A' bizonyágtévő személyek' száma, kik Frantzia Országból, Belgiumból, és Angliából meghivatattak, 's a' kik közt maga Hertzeg Wellington a' legelső, 72-tőre telik: de az első üléskor még csak 60-non jelentek volt meg. Valami Guyet és Cauchois-Lemaire nevű fő aszszonyságok nem állottak elő; maga Hertzeg Wellington se', azzal mentvén magát, hogy Murray és Burgh Obersterek, 's az ő tselédjei (kotsisa 's a' bakon-állója), kik megjelennek, jobban megbeszélhetnek holmit, mint maga. Lord Kinnaird is kimaradt. Előbb a' bünösök' kikérdezéséhez fogott az előlülő Larrieux. Cantillon mindent tagad. Azt is felhozzák ellene a' vádoló Altákban, hogy mikor egyszer Belgiumból Frantzia Országba vissza jött, 600 Frankot láttak nálla: de ő erre azt feleli, hogy kártyával nyerte. Marinet igen keservesen panaszkodott, azért, hogy ő a' Lord Kinnaird biztatására önként Frantzia Országba jött 's a' Hertzeg Wellington ellen való mesterkedést felfedezte, 's ezért azzal jutalmaztatott-meg, hogy, mint ő is bünös, letartóztatták, 's a' valóságos bünössel egygyütt ítélőszék' elébe állították. — „Híjába (egy felelték neki az Elölülő 's a' Királyi Prokurátor), mi-

helyest jelek mutatták-meg magokat az eránt, hogy ő is részese légyen az összeesküvésnek, azonnal az emberi-társaság' bátorsága kívánta, hogy a' fő bünöst illető perbe ő is belé foglaltassék. — Egyéberánt *Marinet* nagyon emberesen viseli magát, 's midőn a' Királyi Prokurátor oly biztató megjegyzést tett volna az ő szavaira: Hogy feleleteit nagyon ügyesen adja, erre így szollott *Marinet*. — Mondja az Ur inkább, hogy *igazán teszem feleleteimet!* — Az első napon tizen öt bizonyágtévő személyeknek vallástételeik halgattattak-meg, kik közt volt a' Hertzeg Wellington *Denneux* nevű Komornyikja is, ki a' vádolás Aktájának egy czikkelyét egészen megczáfolta, melly talám ugy eshettemeg, hogy nem tudta az előre kikérdező Birák' munkájának mivoltát. Tudniillik az előkikérdezéskor vitatás alá vétetődött volt, hogy ejtett-e a' Hertzeg Wellington hintáján a' golyobis valamely sérelmet? 's midőn úgy jött volna ki, hogy a' golyobisnak sehol semmi nyoma nem látszott, azt tették-fel, mint lehetséges esetet az előkikérdezők, hogy a' hintónak mind két ajtaji nyitva lehettek, 's a' golyobis keresztül ment a' hintón, a' nélkül, hogy ért volna valamit. Most tehát ezen környülállás eránt *Denneux* megkérdetvén, azt felelte, hogy a' hintónak mind két ablakai felvonva voltak. Ezen környülállás nagyon könnyíti a' Cantillon ügyit. Hogyan lehet, így szollnak az ő Védőji, feltenni, hogy egy egész hintót; ha reá czéltott, úgy elhibázhatott volna, hogy semmi részét megne sértse. — Cantillonnak a' szertőjét is meghívták bizonyágtételre. Ez egy *Fremont Julianna* nevű Varróleány. Cantillon azt hozta ez előkikérdezéskor mentségül fel, hogy ő azon este és éjjel, midőn, mint mondják, Hertzeg Wellingtonra a' lövés esett (Febr. 11-dikén) ezen leánynál volt legyen: de

a' leány ezt, az előlkérdeztetésekor, gyaníthatóképpen azért, hogy Cantillonnak ne ártson, menyre földre tagadta: most pedig éppen az ellenkezőt erőssíti menyre földre, az az, hogy nálla hált Cantillon; gyaníthatóképpen azóla láta által vagy tanította-meg valaki, hogy Cantillonnak a' leszz jó, ha azt megmutathatja, hogy azon időben, midőn mondják, hogy Hertzeg Wellingtonra lőttek, ő, másutt valamelly bizonyos helyen volt, az az, ha (törvényesen szolván) az *alibit* megmutathatja.

A' Constitutionel nevű újság ily czifra cím alatt adogálja-ki ezen per' folyamatait: Coup de pistolet tiré á balle ou sans balle, sur ou près la voiture du Duc de Wellington; melynek fordítása magyarul is czifráskán esik-ki, ekképpen: „Pistoly lövés, golyóhissal, „vagy golyóhis nélkül; mely a' Hertzeg „Wellington' hintójára, vagy hintója mel-
lé, tétett.

Az ifjú Princz Ronkanról, ki, mint a' familia' feje, Frantzia Pair, azt erőssítik, hogy Papi állapotra akar lépni.

Egy Párisi újság szerint a' Pruszszus Király, a' maga seregcivel tartandó mustrák után, útját Párisba venni szándékszik.

A' Törvények' Bülletinnye említi, hogy az 1818-ban Mártz. 10 - dikén megcrössítettett törvénnyel megegygyezőleg, a' mult Apr. 28 - dikán megparantsolta a' Frantzia Király, hogy, azon 40,000 rekrútak, kiket Frantzia Ország békességes időben esztendőnként kiállítani tartozik, az 1818-dik esztendőre, a' jövő Sept. 15 - dikéig, álljanak elő.

Nagy Britannia.

A' Londonban Május' 7-dikén kijött újságlevelekben ily czikkely fordul elő: „Az alsó ház' ülése tegnap nagyon nevezetes vala. A' Ministerekkel ellenke-

ző rész oly szerentsés lépést teve, mely a' Parlamentum' reformálthatására néve az elsőnek tartatik. Lord Hamilton oly jóvallást tett vala, hogy azok a' kérelmek, melyek némelly Skotziai mező városokban fennálló. (képviselő választási) intézetek ellen bėjöttek, vétetődjenek fontolás alá. Ezen jóvallást az alsó ház tegnap, 149 vokssokkal 144 ellen meghatározá, mely azért nevezetes határozás, hogy az említett mező városokban eddig a' Magistrátusok azzal a' jussal bírtak, hogy magokat is magok, s a' Parlamentumbéli nép képviselőjüket is csak magok választották, a' nélkül, hogy a' népnek a' választás' dolgába belé szólnani szabad lett volna. Ha ezen jus most a' Magistrátusoktól ei talál vétetteini s a' népnek adatik, a' fog belőlle következni, hogy ezek *popularisabb* képviselőket fognak választani, s következésképpen az alsó háznak *popularis*, vagy a' Ministerekkel ellenkező tagjai számosodni fognak. Nem ok nélkül szegezték vala tehát a' Ministerek minden iparkodással magokat ellene a' Lord Hamilton jóvállásának, ámbár még se' boldogulhattak. Majd megvállik, hogy a' további vélekedéseknek mitsoda kimenetelc leszen ezen tárgyra nézve. A' mi a' mostani történetet illeti, ennek is éppen úgy örvendett a' Ministerekkel ellenkező rész, mint mikor a' hadakozás után abban győzedelmeskedett a' Ministerek ellen, hogy azon hadi adót, melyet a' Nagy Britannia birodalom a' hadakozás alatt, *jövedelemtől való adó* név alatt fizetett, ne kelljen tovább fizetni.

A' Parlamentum' felső házához, hol a' R. Catholicusok' ügye felett való vetekedés még ezután fog elő fordulni, oly nagy számmal érkeznek a' részint pártfogó részint ellenkező kérelmek, hogy annak Május' 5 - dikén tartott ülésében nem fordulhatott egyéb tárgy elő, csak ezen kérelmeknek felolvastatása. Itt Gróf

Grey fogja azon jóvállást tenni, melyet az első házban Grattan tett, 's a' melly tsaknem győzedelmeskedett.

Huntley nevű hajó Napkeleti Indiából erezvén keza Európa felé, és Sz. Ilona szigeténél megállapodván, oly hirt hozott onnét, hogy Eonapárte egészséges, de nagyon megvastagodott, és még most se' bortsát semmi idegent maga elejébe.

Spanyol Amerika.

A' Buenos-Ayresi Országlószék mindent elkövet, hogy Peruna'k elfoglalását késedelmezése által el ne mulassa. Az Anglus kereskedőktől is tsakugyah kapott nagy hajjal 200,000 Dollárokat, mellyeket sietve által küldött Chilibe. A' Valparaisoi kikötőhelyből Európába érkezett hírek, Februárius' elején indultak. A' Lord Cockrane hajós serege ott oly készüléteket tett, hogy a' Lima' megtámadtatásának a' tenger felől való segélésére, "mihelyest a' környülállások kívánnyak, azonnal elvezhessen. — Jamaica'ba ugyan oly hír érkezett vala Vera-Cruzhól; hogy Lima'k már a' Perubéli patrioták magok' elfoglalták volna: de ezt az egyenesen onnét jött tudósítások még nem valóságosították meg.

A' Margaritai levelek szerint, mellyek Mártzius' 17-dikén indultak, Venezuélában jól kezdett folyni az Independensék' dolga. Se' pénz se' seregek' dolgában nintsen fogyatkozások, melyre nézve függetlenségelnék megtarttatása eránt semmit se' kételkednek. Generalis Pacz a' Morillo armádáját Cassanonál megtámadván, 600 emberelből álló hárt tett neki; maga 64 embert vesztett. Morillo oly állásban van most, a' honnét lehetetlennek tartják, hogy visszavonhassa magát; Bolivar tsak azon 2500 Anglusoknál megérkezését várja, kik most eveznek felfelé az Oronocco vizén; ezeknek megérkezésével elkerülhetlenné le-

szek a' Morillo armádájának megverette-tése. Sant-Jean, Griegohoz már megérkeztek 5000 Anglusok, a' hol az Independensék is éppen ily erővel állanak Gen. Oudinette alatt. Ezek azonnal hozzá fognak Cumana'nak ostromlásához, mihelyest Oberster English megérkezik. Az ő niunkajokat a' tengeren az Admirális Brion' 15 kised hadi hajókból álló serege fogja fedezni. Ez, Mártz. 16-dikán egész nap űzte a' Cumana' tengeröblben a' Királyi hajókat. Szüntelenül ágyuztak egymásra: de miisoda kövvelkezéssel még nem tudták, azonkívül, hogy az Independensék Irresistibel nevű Brigge a' Nereide nevű 18 ágyus Királyi Brigget, mellyen 142 emberek találtattak, elfogta. — A' Mexikói vidékekről semmi bizonyost nem lehetett mostanság hallani, azon kívül, hogy a' hallhatatlan Páter Torres még élt, mellyet abból lehetett tudni, hogy nem régen elvették két ágyuját, mellyeket ő az országban öntetett vala. Már hat ágyúöntőjének is lenni kellett.

A' Mac-Gregor expeditziájáról ezt írja a' Londoni Kurir, hogy az alatt még a' Cayesi kikötőhelyben tartózkodott, Boyer az Elölülő megengedte neki, hogy fegyvert és egyéb hadi készüléteket vásárolhasson össze: de pénzt, mellyet költsön akart tőlle venni, maga nem adott, hanem mint mondják az odavaló kereskedőknél ebéli segedelmet is talált Mac-Gregor. Az ő hajós serege 5 hajókból áll, mellyek közzül az erősebb 18 ágyus. Egy Hayti zászlós hajó is elkísérte onnét, 3000 puszával és 60 tonna puska porral. — A' sereg, mellyet Mac-Gregor ezen hajókon vitt, a' Londoni Kurir szerint tsak 600 Anglusokból állott, de a' több három Regimentnek törzsökét teszlik, 's az említett 5000 puska'k arzávalók lesznek, hogy a' három Regimenteket teljes számra fogják pótolni.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pesti levelek után örömmel jelentjük, hogy Hetfőn, Május' 17-dikén, a' Fejérvári Nemzeti Társaság egy nagy Szomorú játékot „Zrínyi Miklós halála” adott elő, mellyek eredetüképen a' Német nemzetnek példájára Körner Ur készített, a' ki Hazájának megszabadítására tollát fegyverrel vállalta-fel, és fiatal korában 1813-ban kétfős borostyánnyal koszorúzva, mint Tudós és Vitéz halt-meg. Az eredeti munkának Jambusokban, Remekmását készítette Tek. Szemeré Pál Ur, Ns. Pest Vármegyének Fiskálissa, és Ns. Zemplén Vármegyének Assessora oly tehetős fordítással, hogy azt igaz eredeti munkának is elfogadhatni. Ezen érdemes Szerzőnknek Hazafiúi érdemét a' Magyar Társaságnak Igazgatása azzal betsülte-meg, hogy néki a' játék alatt díszes helyet ajánlott. A' játéknek Nemzeti tárgya, és a' Játszó Személyeknek érdemek után el terjedt szép híre, mind a' Fő Városnak színét, mind a' távolabb lévő buzgó Hazafiakat is a' Theátromba édesgette, 's így oly számos, és nemes Gyülekezet töltötte el a' tágas nézőhelyet, melly meg mutatta, hogy valóságos Nemzeti szükség a' szelidebb gyönyörűségeknek, 's a' nemesebb kedvtöltésnek illy Nemzeti mulató helyet rendelni. A' Játszó személyek díszes öltözetben, 's jeles készüllettel léptek-fel a' játék színre, 's a' mint már az eddig való tapasztalásból lehetett remélni, oly helyessen, ügyessen, és pontosan adták elő a' játékot, hogy gyakrabban tapsolással dicsőíttetnének. Kiváltképen Kántorné Ifjú Aszszony, mint Zrínyinek Felesége, a' ki már Octáviában, mint Romai nagy lelkű Polgar-Aszszony, mint Antoniusnak hív, és türelmes Felesége, mint gondos Anya, és egyedül a' köz jónak szerc-

tetétől, 's a' Hazai ditsőségétől illetett nagy lelkű Aszszony egészen bámulásra ragadta a' Nézőket: itt is, mint Magyar Fő Aszszony, mint egy Hősnek Felesége, és bölts Anya nemes érzésekkel eltelve, és ugyan olly érzéseket gerjesztve a' ditsőségnek, és Hazai szeretetnek bátor áldozatjává lett. Balogné Ifjú Aszszony mint Zrínyinének érdemes Leánya, a' tiszta Szeretetnek gerjedelmétől élesztetvén, érzékeny indulatokra, és nemes elszánásokra egyenlően kész szívrrel jelentette-ki magát Jegyeséhez, és Szülőihez, olly annyira, hogy a' Nézőknek szívét egészen meglágyítaná. Hörváth Ur, mint Zrínyi, győzmitudó bátorsággal égő Vitéz, mint a' Hazát, és Királyt buzgón szerető Hazafi, mint bölts, és elszánt Vezér egész méltósággal végezte pályáját. Nagy Ur, mint Szolimán, a' győzedelmeiben büszkélkedő bátor, de már el aggott hódító, végső reménységét, ditsőségének Koronáját, kemény elhatározással sürgette, 's végbe vitette Sziget várának meghódítását, mellyet csak ugyan halálával adózott. A' Játék ugyan nem jelentette Zrínyi keze által végbe vitt elestét: de Forgács Ferentz Nagy Váradai Püspök az ő Historiájában, és Zrínyinek Unokája, 's az Olasz Irók ezt is értésünkre adják, a' mit a' Poeta, nem tudni mi okból, kikerült. Eder Ur, mint Levi, Szolimánnak Orvosa, és Farkas Ur, mint Juranits, Zrínyi Leányának Jegyese különös szép tehetséggel mutatták meg Mesterséghéli gyakorlatosságukat. A' játék magában nagy, és nehéz: de a' szerentsés előadása mind az egész Társaságnak, mind a' Pártfogó Vármegyének méltó ditsőséget szerzett, és a' köz meglegedés azt mutatta, hogy a' Nemes Néző Gyülekezet meg vagy on arról győződve, hogy a' melly Nemzetnek illy derék Játékosai vannak, az nem szu-

rúlna idegen tsemegékre; hanem magában is fel találhatná azon szebb mulatságokat, mellyeket a' tsinosodásbéli kifejtődés, az Europai Nemzetek példája, és a' Hazának Törvényes függetlensége ajánlanak.

Német Ország.

A' Német Szövetség' Dietáján Május' 6-dikán előfordult a' Német Universitasok' dolga. Austria tette az őket illető jóvállást, melly ennyiben állott, hogy azon Nyilatkoztatáshoz képpest, mellyet a' Weinári Kir. Nagy Hertzeg és a' Szakszen-Gothai Hertzeg nem régen a' Német Dieta' elejébe terjesztettek vala, jó leszzen egy, öt személyekből álló Biztosságot kinevezni a' végre, hogy ezen Nyilatkoztatást 's az ahoz képpest elővetethető intézeteket, elő-megvizsgálás által a' Gyűlés elejébe való botsáttatásra, elkészítse.

Voksolás alá botsáttatván a' jóvállás, a' külömbkülömb Fejedelmek' Követeik is helybe hagyták azt némelly módosítással. *Hannovera* tudniillik midőn egy felől a' Biztosságnak kineveztetését nagyon helybehagyta volna, úgy itélt más felől, hogy nagyon jó leszzen, ha ezen Biztosság azon pontokat, mellyek az Universitasokra nézve ez vagy amaz Statust különösen illeti, vagy a' mellyek felett a' Státusoknak egymással különös egygyességre lépni szükséges, megválosztja azon tárgyaktól, a' mellyek felett minden Státusoknak egygyütt való és közönséges megegyezésre lépni szükséges leszzen. A' mi pedig azt illetik, hogy a' Biztosság' tagjainak száma ötre határozatassék, ezen tekintetben jónak találta *Hannovera* meghagyni azon szabadságot a' Biztosságnál, hogy ha szükségesnek tartja, az olyan Státusok' Követeik közzül, mellyeknek Universitasaik vagynak, egygyet vagy többet is meghívjon a' tanátskozáásra, hogy a' tárgy a' Gyűlés' elejébe annál jobban

elkészíttethessék. — *Hannoverának* ezen hozzáadását a' több Követek is helybehagyván, a' Biztosságnak kineveztetése meghatározatott.

Nápoly.

A' Császár és Császárné ő Fel. égeknek 's Károlina Cs. Fő Hertzegaszszonynak kivánt jótegeességben való létekről legörvendetesebb tudósítások indultak útnak innét e' h. 7-dik napján, valamint szintén a' Fels. Császári Familiának minden ott lévő tagjairól. — E' hónap' 4-dikén estve Concert tartatván az ott lévő Cs. Kir. rendkívül való Követnél, Jablonsky ő Hertzegségénél, azon, Felsőges Urunk és Aszszonyunk is minden hozzájuk tartozókkal egygyütt, valamint szintén Király ő Felsege is a' maga két fijaival a' *Kalabriai* és *Salerno*i Hertzegekkel 's ezelmek Hitveseikkel egyetemben, 's a' most Nápolyban lévő sok fő idegenekkel, megjelenni méltóztattak. — Ő Cs. K. Felsegek naponként a' Nápolyi sok ritkaságoknak 's az elragadó szépségű környékeknek szemlélésekkel töltik idejüket.

* * *

Béts. — Mihály ő Orosz Cs. Nagy Hertzegsége e' hónap' 21-dikén estve elutozott Bétsből kilentz napi itt léte után, Petersburg felé.

* * *

Nagy életidő. Irpirében, Skótiában, mostanság holt meg Owen Mátyás 124 esztendő korában. Házassoha sem volt, de van egy természet szerént való fija, kit 98 esztendő korában a' gazdaszszonyától, egy 23 esztendő lánytól nemzett, 's a' ki most 80,000 font Sterlingből álló vagyonának örököse. Az öreg Úr 24 esztendő óta nem evett húst hanem tejjel 's főzelékekkel táplálta magát. Pálinkát soha sem ivott, a' borral igen mértékletesen élt. Tea és Kávé soha sem volt asztalán. Halála előtt 11-

ed napig soha beteg nem volt, 's olyan jó erővel bírt, hogy a' múlt őszszel 74. Anglus mértföldet gyalogolt hat nap alatt. — Északi Amerikában az utolsó Congressusor, Kentuckyba a' 114 esztendő's Summers Ur több mértföldnyi távolságú lakásától gyalog ment vaksolás végett. 24 gyermekei között a' legfiatalab 11 esztendő's. Mind látása mind ballása ép még az öregnek. — Carolinában egy 135 esztendő's szeretsent mondanak lenni, ki 23 esztendő's korában vitétt Afrikából, mint rabszolga Amerikába.

	Ezüstben. fl. xr.	Papi-rosban. fl. xr.
Az ahhoz tartozó 50 Tábla	5—, 12—	50—
Hollandiai Kis 'Sóltár	8—, 20—	20—
Ujj Testamentom, a' leg jobb kiadás	1—	30— 3—45
Nemz. Gazda Nyoltz Dar.	12—, 50—	50—
Időprófeta, Második Kiadás	10—, 25—	25—
Davy' Földmívelési Kiműája	1—30	3—45
Mathesis két Dar. együtt	2—24	6—
Anleitung zur Anbau der Runkelrüben	10—, 25—	25—

Utolsó Tudósításom — Könyv-eladás végett.

A' Tudományokról ugyan, tsak akkor fogok letenni, majd ha kéntelen lesznek vele: de az eladandó Könyvek' gondviselésének véget vetek az idén, Pesti utolsó vásárkor, Novemberben. Ezen meghatározásom szerint, úgy szabom ki azoknak az árokat, hogy akkorra, ha elébb el nem hordják, egészszen meg szabaduljak tőlök, és tsak egyedül a' külső Mezeigazdaság után járhaszak, 's erről az oldalról tegyek még valami hasznot, ha lehet: melyre telyes erőmből törekedem.

A' még nállam fekvő saját Munkáimnak az ára, a' kimondott ideig, és egy órával se tovább, ez: —

	Ezüstben. fl. xr.	Papi-rosban. fl. xr.
Pallér. Mezeigazdaság, I. Dar. (tsak 18 Exemplárvan)	2—48	7—, 0—45
Ugyanaz, II. Dar. (elég van)	1—33	0—45
Hollandiai Biblia, finom papíroson	2—24	6—, 1—15
Ehhez kép és Mappák	3—30	1—15
Az Emlősállatok' Természethistóriája	1—36	4—, 4—

116 for. helyett, együtt 31—40. 79—10 — A' Rohives' Baromvoros-Könyvből is találtatik még egynéhány illendő árán.

Ha valaki, hiteles ember, egyszerre mind megvenné a' mi van, és az arát 3 esztendő alatt lefizetné; ebből az árából is elegendek neki Egy-harmad-részt, 33 $\frac{1}{3}$ p. Centót.

Ajánlom egy-üttal ezt a' vesztegető Tudósítást az olyan Magyar Tudósoknak, a' kik még könyvet nem nyomtattattak (mert a' többinek nem kell tanúsági). Nem úgy ajánlom mint munkásságtól ijjesztőt, mer én, a' világ' minden más lintséért nem adnám azt a' kevés hasznot, a' mit tettem; hanem, tsak, mint arra-eszméltetőt, hogy a' mit írnak, azt ne magok, hanem mások, a' kik az efféle költséget jobban bírják, nyomtattassák ki. — Illyen a' magyar könyvek' sorsa, legyenek azok jók vagy rosszak, mind-egy; koránt-sem azért hogy a' pénz szűk, hanem sok más nem mondható okok miatt. — Írtam Pesten, Május Hónapban, 1819.

Kisszántói Pethe Ferentz.

Igazítás. — A' közelébb elment M. Kurirnak mindjárt az elején Május' 30-dika helyett 3-dikát kell olvasni.

Száz forint Conveniós pénzért adtak Váltó czédulában: — Máj. 21-dikén 249 $\frac{5}{6}$ — 22-dikén 249 $\frac{1}{2}$ — 24-dikén 249 $\frac{1}{3}$ —